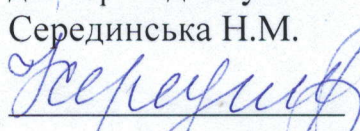

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДУ «ІНСТИТУТ ФАРМАКОЛОГІЇ ТА ТОКСИКОЛОГІЇ НАМН
УКРАЇНИ»**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Гарант ОНП
доктор мед. наук
Серединська Н.М.

«07» вересня 2023 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Менеджмент і презентація наукових та освітніх проєктів»

Освітньо-наукова програма вищої освіти підготовки фахівців «Фармакологія»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти

Доктор філософії

222 «Медицина»

Київ, 2023

ВИКЛАДАЧ:

Горошкова Лідія Анатоліївна, доктор економічних наук, професор

Тел.: 067-458-10-67; 066-212-39-19

E-mail: l.horoshkova@ukma.edu.ua; goroshkova69@gmail.com

Бондаренко Лариса Борисівна, доктор біологічних наук

Тел.: 044-456-78-65

E-mail: larabon04@yahoo.com

ЗАГАЛЬНЕ НАВАНТАЖЕННЯ: 3 кредити ЕКТС (90 годин)

Заняття в аудиторії: 34 год. (5 лекційних і 12 семінарських занять по 2 академічні години). Самостійна робота слухачів курсу: 56 год.

Форма підсумкового оцінювання: залік

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Менеджмент і презентація наукових та освітніх проєктів» належить до переліку обов'язкових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу професійної підготовки докторів філософії зі спеціальності 222 – Медицина (ОНП «Фармакологія») на першому році навчання. Знання, отримані при вивченні курсу, дозволять докторанту філософії опанувати: методологією та особливостями розробки науково-освітніх проєктів, їх фінансового забезпечення, методичні прийоми планування, організації, контролю, координації проведення проєктних робіт та створення сприятливих умов творчої діяльності, методів залучення до світового дослідницького простору.

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування системи знань про сутність, поняття, концепції, методи та особливості проєктного менеджменту, інноваційні технології та особливості їх використання у процесі розробки, апробації та впровадження науково-освітніх проєктів, що сприятиме підвищенню науково-практичного рівня спеціалістів, їх компетенції щодо розробки та впровадження науково-освітніх проєктів, та конкурентоспроможності на ринку праці на основі вітчизняного та світового досвіду проєктної діяльності.

Основні завдання вивчення дисципліни: 1) усвідомлення сутності менеджменту, його законів та закономірностей; 2) оволодіння методологією, методами, концепціями та особливостями розробки науково-освітніх проєктів; 3) засвоєння методичних положень з планування, організації, контролю, координації проведення проєктних робіт та їх фінансування; 4) оволодіння методикою підбору творчої групи, методами мотивації команди, методами вирішення конфліктів під час розробки та впровадження науково-освітніх проєктів; 5) оволодіння теоретико-методологічними засадами проєктного менеджменту; 6) вміннями використовувати отримані знання для організації проєктної діяльності у науково-дослідних закладах, стандартів щодо оформлення науково-освітніх проєктів, форм їх апробації та захисту науково-освітніх проєктів; 7) оволодіти методикою координування діяльності наукової групи під час розробки науково-освітнього проєкту, визначати області ефективного впровадження проєкту, оцінювати його ефективність.

ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Дисципліна забезпечує набуття докторантами філософії таких програмних компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності, проводити оригінальне наукове дослідження та здійснювати інноваційну та дослідницьку діяльність в галузі біології на основі аналізу існуючих та створення нових фундаментальних, теоретичних або практичних знань та/або професійної практики

Загальні компетентності:

ЗК1. Вміння працювати автономно, з дотриманням дослідницької етики, академічної доброчесності та авторського права.

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, до підвищення професійної кваліфікації.

ЗК3. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми, генерувати ідеї.

ЗК4. Здатність розробляти та управляти проектами, планувати та управляти часом.

ЗК5. Здатність до спілкування у професійному середовищі та з представниками інших професій у національному та міжнародному контексті.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконаних робіт.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК2.Здатність виявляти потребу в додаткових знаннях у сфері біології та за напрямком наукових досліджень, генерувати наукові гіпотези.

СК3.Здатність обирати методи та кінцеві точки дослідження для ефективного вирішення конкретних науково-практичних задач у галузі біології.

СК4.Здатність формулювати дослідницьке питання, розробляти проєкт наукового дослідження

СК5.Володіння сучасними методами наукового дослідження.

СК6.Здатність інтерпретувати результати наукових досліджень, проводити їх коректний аналіз та узагальнення.

СК8.Здатність представлення результатів наукових досліджень в усній і письмовій формі відповідно до національних та міжнародних стандартів.

СК9.Здатність до організації та реалізації педагогічної діяльності.

Програмні результати навчання:

РН1. Володіти концептуальними та методологічними знаннями в галузі біологічних наук та бути здатним застосовувати їх у професійній діяльності.

РН2. Вміти проєктувати і здійснювати комплексні дослідження на базі цілісного системного наукового світогляду з використанням знань гуманітарного блоку та його сплайсінг з фундаментальними біологічними знаннями.

РН3. Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального, загальнокультурного, професійного рівня. Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність та достовірність отриманих наукових результати.

РН4. Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій.

РН5. Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення.

РН6. Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження.

РН7.Розробляти дизайн та план наукового дослідження.

РН15. Організовувати та оцінювати ефективність освітнього процесу.

РН16.Координувати роботу колективу (здобувачів вищої освіти, колег, міждисциплінарної команди).

РН17. Дотримуватися етичних принципів при роботі з лабораторними тваринами, культурами клітин та тканин.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Теми занять	Кількість годин
Лекція 1	Тема:Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. Історія розвитку менеджменту Менеджмент як специфічна сфера людської діяльності. Система відносин в організації як предмет вивчення менеджменту. Менеджмент як система наукових знань. Менеджмент як мистецтво	2

	управління. Методи досліджень: діалектичний, конкретно-історичний, системний підхід; моделювання: вербальне, фізичне, аналогове, математичне; науковий, експертний, соціологічні методи: анкетування, інтерв'ювання, тестування. Передумови виникнення науки управління. Існуючі парадигми менеджменту. Класичні та неокласичні теорії менеджменту. Особливості формування сучасної моделі менеджменту в Україні	
Лекція 2	Тема: Закони, закономірності та принципи менеджменту. Види менеджменту Характеристика інтегрованих підходів до управління: процесний підхід; системний підхід; ситуаційний підхід. Закони і Закономірності менеджменту. Сутність, природа, та роль принципів менеджменту в досягненні мети організації. Класифікація принципів менеджменту. Взаємозв'язок між принципами менеджменту. Види менеджменту: маркетинговий менеджмент, виробничий, фінансовий, інноваційний, інвестиційний, менеджмент персоналу, логістичний менеджмент, антикризовий менеджмент.	2
Лекція 3	Тема: Керівництво, влада та лідерство Поняття та загальна характеристика керівництва. Керівництво як об'єднувальна функція менеджменту. Основні фактори та визначальні аспекти керівництва. Основи керівництва: вплив, лідерство, влада. Адаптивне керівництво. Влада як елемент примушення. Форми впливу та влади. Теорії лідерства. Типологія лідерів. Поняття стилю керування та континууму стилів керування. Характеристика та класифікація стилів керування. Фактори та передумови формування стилів керівництва. Критерії оцінки стилю менеджера. Загальна характеристика моделі сучасного менеджера.	2
Лекція 4	Тема: Ефективність менеджменту Видова класифікація ефективності організації: індивідуальна, групова, загально-організаційна. Особливості оцінки різновидів ефективності. Концепції визначення ефективності менеджменту в організації. Підходи до оцінки ефективності менеджменту в організації; Економічна, організаційна та соціальна ефективність менеджменту. Системи показників економічної, організаційної та соціальної ефективності менеджменту, їх склад і методи визначення. Напрями підвищення ефективності управління організацією. Сутність та різновиди відповідальності та етики у менеджменті. Соціальна відповідальність як добровільна реакція на соціальні проблеми	2
Лекція 5	Тема: Управлінські рішення в менеджменті Сутність та процес вироблення управлінських рішень. Класифікація управлінських рішень. Умови прийняття управлінських рішень. Фактори які впливають на прийняття управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень Управлінські рішення в умовах невизначеності і ризику	2
Семінар 1	Тема: Проектна діяльність та її сутність Поняття проекту та його зміст. Загальні ознаки тів. Класифікація проектів. Загальна характеристика наукових проектів. Класифікація	2

	наукових проєктів. Специфіка наукових проєктів у ЗВО та науковій установі. Ціль, результати та стратегія наукового проєкту. Організація проєктного підходу при реалізації наукових проєктів у ЗВО та науковій установі.	
Семінар 2	Тема: Середовище управління науковими проєктами та загальні засади управління проєктами Структура проєкту. Учасники проєкту. Оточення проєкту. Життєвий цикл проєкту. Сутність системи управління проєктами. Цілі і процеси в управлінні проєктами. Схема управління проєктами. Специфіка управління науковими проєктами. Принципи управління науковими проєктами. Функції управління проєктами. Модель управління науковими проєктами.	2
Семінар 3	Тема: Створення наукового проєкту Науковий проєкт та його структура. Поняття наукової проблеми. Вибір напрямку наукового дослідження. Поняття теми наукового проєкту та її формулювання. Визначення об'єкта та предмета наукового проєкту. Мета і завдання наукового проєкту. Економічне обґрунтування вибору наукової теми. Експертиза наукових проєктів.	2
Семінар 4	Тема: Організація системи управління науковими проєктами Поняття і система управління науковими проєктами. Проєктування організаційної структури управління проєктами. Переваги і недоліки матричної структури. Види організаційної структури управління. Визначення функціональних обов'язків керівника проєкту. Організаційні форми управління науковим комплексом.	2
Семінар 5	Тема: Управління часом при виконанні проєкту Загальна характеристика та методи сіткового планування. Сіткові графіки та правила їх побудови. Методи скорочення тривалості виконання проєкту. Календарне планування проєктів	2
Семінар 6	Тема: Планування ресурсів, витрат і бюджету проєкту. Управління ризиками проєктів. Управління якістю проєктів Джерела ресурсного забезпечення проєкту та їх вибір. Класифікація витрат за проєктом. Планування витрат та оцінка вартості проєкту. Бюджет проєкту та особливості його складання. Проектні ризики та їх класифікація. Принципи управління проєктними ризиками. Якість проєктів та витрати на управління нею. Система управління якістю проєктів та методи контролю якості	2
Семінар 7	Тема: Управління командою наукового проєкту Наукові колективи як особливі структури в науці. Формування команди проєкту. Принципи створення та робота команди наукового проєкту. Управління конфліктами в проєктах. Особливості управління конфліктами у науковому колективі. Лідерство і роль менеджера проєкту. Мотивація команди проєкту. Розвиток команди. Моральна відповідальність вченого.	2
Семінар 8	Тема: Особливості та проблеми оцінки ефективності наукових проєктів Загальні положення про ефективність наукових проєктів. Характеристика результатів наукових проєктів. Види ефективності наукових проєктів, Особливості оцінки ефективності наукових проєктів. Оцінка наукової і науково-технічної ефективності результатів наукового проєкту. Види економічної ефективності наукових проєктів. Розрахунок економічної ефективності наукових	2

	проектів. Соціальна ефективність наукового проекту у вищій школі.	
Семінар 9	Тема: Фінансування наукового проекту. Фінансове забезпечення наукової та науково-технічної діяльності. Особливості фінансування сучасної вітчизняної науки. Типові схеми фінансування наукових проектів. Джерела фінансування наукових проектів.	2
Семінар 10	Тема: Фандрайзинг в проєктній діяльності Сутність фандрайзингу та механізми його реалізації. Досвід та перспективи розвитку фандрайзингу. Фандрайзингова діяльність та форми її підтримки. Фонди та гранти. Планування фандрайзингової діяльності. Вибір стратегії та звернення. Бюджет та результат діяльності фандрайзингу. Гранти та грантрайтинг.	2
Семінар 11	Тема Інструменти грантового фінансування та їх роль в реалізації наукових проєктів і програм Сутність поняття грант. Класифікація грантів. Гранти та грантрайтинг	2
Семінар 12	Тема: Технологія виконання наукового проєкту Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Принципи раціональної організації наукової діяльності. Структура наукового дослідження. Загальні вимоги до оформлення звіту про результати наукового проєкту	2

ЗМІСТ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Самостійна робота відіграє важливе значення у процесі аспіранта, компетентного, конкурентоздатного фахівця на ринку праці, що вільно володіє своєю професією, та орієнтованого в суміжних областях діяльності, здібного до ефективної роботи за фахом, готового до постійного професійного зростання.

Завдання викладача – організувати і направити пізнавальну діяльність аспірантів, ефективність якої багато в чому залежить від їх самостійної роботи, що є одним з найважливіших елементів навчання.

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи повинні допомогти студенту: активно використовувати інформаційні технології, що дозволяють студентів в слухний для нього час засвоювати навчальний матеріал; удосконалювати системи поточного контролю; підвищувати роль самостійної роботи при проведенні різних видів навчальних занять; упроваджувати в навчальний процес нові, такі, що підвищують продуктивність праці викладачів і здобувачів, технології навчання; удосконалювати методики проведення практик і науково-дослідної роботи, оскільки саме ці види навчальної роботи у першу чергу готують їх до самостійного виконання професійних завдань і підвищення їх компетенції.

Організація самостійної роботи з дисципліни «Менеджмент і презентація наукових та освітніх проєктів» планується відповідно до використовуваних у навчальному процесі форм занять.

Самостійне вивчення матеріалу ставить наступні цілі: засвоєння теоретичного матеріалу; вивчення матеріалу, який не увійшов до курсу лекцій; підготовка до семінарських занять; підготовка до проміжного контролю і складання заліку.

Самостійна робота в процесі опанування лекційного матеріалу передбачає більш глибоке опрацювання питань лекції та підготовку відповідей на контрольні питання – питання для самоперевірки в усній та письмовій формі. Письмові відповіді – надаються викладачеві (у друкованому або електронному вигляді) у міжлекційний період (після проведеної лекції перед початком наступної). На початку кожної лекції проводиться усне бліц-опитування впродовж 5-7 хвилин по матеріалам попередньої лекції. Саме самостійно

підготовані письмові відповіді на питання для самоконтролю дозволять брати активну участь у опитуванні.

Самостійна робота з підготовки до семінарських занять складається з набуттям досвіду у пошуку інформаційних джерел та опанування знань з питань, винесених на обговорення на семінарському занятті. В ході семінарського заняття передбачається з використанням опанованого матеріалу, здобуття навичок вирішення практичних ситуацій, розв'язання задач практичного спрямування, набуття навичок дискусії між викладачем і студентами в процесі обговорення питань семінару. Семінар починається з надання інформації викладачем, з подальшим практичним застосуванням цього матеріалу. Отже ще до початку семінару є необхідність підготуватись до розв'язання задач і вирішення проблемних ситуацій.

Частина часу для самостійної роботи використовується здобувачами для підготовки індивідуальних робіт. Їх тематика обирається в контексті змісту курсу (лекційних та семінарських занять) і погоджується з викладачем. Результати - презентуються на семінарських заняття з курсу (мультимедійна презентація).

ЗМІСТ КУРСУ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ В ЙОГО ОПАНУВАННІ

№ з/п	Теми занять та питання для самоконтролю	Кількість годин на самостійну роботу
Лекція 1	Тема: Сутність, роль та методологічні основи менеджменту. Історія розвитку менеджменту Питання для самоконтролю: 1. Чи відрізняються між собою поняття «управління» та «менеджмент»? 2. Які основні завдання повинен виконувати менеджмент? 3. Що включає менеджмент як вид професійної діяльності? 4. Які основні функціональні групи процесів існують в менеджменті? 5. Які існують рівні управління та групи менеджерів? 6. Яка роль менеджера в організації? 7. Чи може організація існувати без менеджерів? 8. Надайте загальну характеристику професії менеджера. 9. Які якості необхідні успішному менеджеру? 10. Розвиток яких навичок є необхідним для менеджера будь-якої ланки? 11. Що Ви розумієте під науковим дослідженням? 12. На яких рівнях проводяться наукові дослідження? 13. Назвіть основні рівні науково-дослідної роботи. 14. Які категорії методів дослідження відносяться до теоретичних? 15. Назвіть категорії, що відносяться до емпіричних методів дослідження. 16. Що зумовлює появу нових напрямів розвитку менеджменту? 17. Наведіть декілька прикладів сучасних напрямів розвитку менеджменту та поясніть причини їхнього виникнення? 18. Що загалом характеризує сучасні напрями розвитку менеджменту? 19. Чому менеджерам необхідно відстежувати останні тенденції	2

	в розвитку теорії та практики менеджменту?	
Лекція 2	Тема: Закони, закономірності та принципи менеджменту. Види менеджменту Питання для самоконтролю: 1. Сформулюйте основні закони менеджменту. 2. Розкрийте зміст загальних принципів управління. 3. Які автори виділяють сучасні принципи менеджменту? 4. Дайте коротку характеристику особливостей маркетингового менеджменту, 5. Дайте коротку характеристику особливостей виробничого менеджменту 6. Дайте коротку характеристику особливостей фінансового менеджменту 7. Дайте коротку характеристику особливостей інноваційного менеджменту 8. Дайте коротку характеристику особливостей інвестиційного менеджменту 9. Дайте коротку характеристику особливостей менеджменту персоналу 10. Дайте коротку характеристику особливостей логістичного менеджменту 11. Дайте коротку характеристику особливостей антикризового менеджменту.	2
Лекція 3	Тема: Керівництво, влада та лідерство Питання для самоконтролю: 1. Розкрийте зміст понять «керівництво» і «лідерство». Яка принципова відмінність між цими поняттями? 2. Розкрийте зміст основних теорій лідерства. 3. Визначте сутність термінів «влада» і «владний вплив». 4. Як реалізується баланс влади між керівниками та підлеглими в організації? 5. Визначте зміст форм влади, їх переваги та недоліки. 6. Назвіть джерела влади менеджера для реалізації функцій управління. 7. Охарактеризуйте основні риси стилів керівництва. 8. Розкрийте сутність методів керівництва. 9. Визначте зміст термінів «адаптивне» керівництво» і «ефективний адаптивний керівник». 10. Охарактеризуйте якості, якими повинен володіти «адаптивний керівник». 11. Охарактеризуйте етапи процесу керівництва колективом підприємства. 12. Здійсніть характеристику керівників за рівнями ієрархії. 13. Які типи лідерів можна виділити залежно від функцій, які вони виконують? 14. Охарактеризуйте принципи лідерства, які сформулював Стів Джобс для досягнення професійного успіху. 15. Опишіть позитивні та негативні риси моделі ситуаційного	2

	керівництва П. Херсі та К. Бланшара.	
Лекція 4	Тема: Ефективність менеджменту Питання для самоконтролю: 1. В чому полягає проблема ефективності менеджменту? 2. Розкрийте зміст поняття «ефективність менеджменту». 3. Які чинники здійснюють вплив на ефективність менеджменту? 4. Чи можна ототожнювати поняття «ефективність» та «результативність» менеджменту? 5. Назвіть основні критерії ефективності менеджменту. 6. Охарактеризуйте види ефективності менеджменту. 7. В чому полягає особливість соціальної ефективності менеджменту? 8. За якими показниками можна оцінювати соціальну ефективність менеджменту? 9. Які існують підвиди соціальної ефективності менеджменту підприємства? 10. Що ви розумієте під адміністративною ефективністю менеджменту? 11. Назвіть підходи до оцінки ефективності менеджменту. 12. З яких етапів складається процес оцінки ефективності управління підприємством? 13. Охарактеризуйте модель оцінки ефективності менеджменту підприємства. 14. Що таке збалансована система показників? Для чого її використовують? 15. Що таке стратегічна карта? Для чого її використовують? 16. Які основні перспективи використовуються в стратегічних картах? 17. Що таке ключові показники результативності? У чому їхня відмінність від показників, які традиційно використовують для оцінювання стану підприємства?	2
Лекція 5	Тема: Управлінські рішення в менеджменті Питання для самоконтролю: 1. Запропонуйте визначення управлінського рішення. Які ключові поняття ви включаєте в своє визначення і чому? 2. Охарактеризуйте місце управлінських рішень в системі менеджменту. 3. Які ознаки характеризують управлінські рішення? 4. За якими основними ознаками класифікуються управлінські рішення? 5. Які наукові школи управління лежать в основі вибору процесу прийняття управлінських рішень? 6. Які існують інтегровані підходи до процесу управління? В чому їх різниця? 7. Що таке якість управлінського рішення? Які характеристики забезпечують якість управлінського рішення? 8. Що таке ефективність управлінського рішення? Яким чином забезпечується ефективність управлінського рішення?	2

	9. Що таке модель прийняття управлінських рішень? Які чинники можуть впливати на ефективність застосування моделі прийняття управлінських рішень? 10. Які є основні етапи процесу побудови моделі прийняття управлінських рішень?	
Семінар 1	Тема: Проєктна діяльність та її сутність	3
Семінар 2	Тема: Середовище управління науковими проєктами та загальні засади управління проєктами	3
Семінар 3	Тема: Створення наукового проєкту	3
Семінар 4	Тема: Організація системи управління науковими проєктами	3
Семінар 5	Тема: Управління часом при виконанні проєкту	3
Семінар 6	Тема: Планування ресурсів, витрат і бюджету проєкту. Управління ризиками проєктів. Управління якістю проєктів	3
Семінар 7	Тема: Управління командою наукового проєкту	3
Семінар 8	Тема: Особливості та проблеми оцінки ефективності наукових проєктів	3
Семінар 9	Тема: Фінансування наукового проєкту.	3
Семінар 10	Тема: Фандрайзинг в проєктній діяльності	3
Семінар 11	Тема Інструменти грантового фінансування та їх роль в реалізації наукових проєктів і програм	3
Семінар 12	Тема: Технологія виконання наукового проєкту	3
Індивідуальні роботи	За темами курсу (лекційних та семінарських занять)	9

УМОВИ ВИЗНАЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО РЕЙТИНГУ

Оцінка за модуль визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового модульного контролю (ПМК) (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою навчальної дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку аспірант може набрати при вивченні кожного модуля, становить 200, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів. ПМК здійснюється по завершенню вивчення всіх тем модуля на останньому контрольному занятті з модуля.

Форми проведення ПМК мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Максимальна кількість балів, яку може набрати аспірант при складанні ПМК, становить 80. ПМК вважається зарахованим, якщо аспірант набрав не менше 50 балів.

Для оцінювання поточної навчальної діяльності встановлюється єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої та мінімально необхідної кількості балів (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно» та 60 балів, якщо поточні – «задовільно». До 110 максимальних балів можуть додаватись бали за індивідуальну роботу – не більше 10). Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною чотирибальною системою незалежно від кількості занять в модулі. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені методичною розробкою для запланованої теми.

Залік здійснюється після завершення вивчення всіх тем на останньому занятті. До ПМК допускаються аспіранти, які відвідали усі передбачені навчальною програмою з дисципліни аудиторні заняття, та при вивченні модуля набрали кількість балів, не меншу за мінімальну.

Програма заліку включає обов'язкову і варіативну частини.

Обов'язкова частина охоплює:

- теоретичне завдання, яке передбачає письмову відповідь на питання, що дає можливість оцінити теоретичний рівень підготовки;
- аналітичне завдання, яке передбачає реалізацію набутих навичок роботи та розв'язання ситуаційних задач.

Варіативна частина стосується наукових та практичних аспектів обробки та презентації наукових даних відповідно до обраного напрямку дисертаційної роботи.

ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодексу Академічну доброчесності здобувачів освіти ДУ ІФТ НАМНУ» (комісія затверджена наказом 97^а від 03.09.2020 року, кодекс 25.09 2020 року)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Михайлов С. І. Менеджмент : підручник. Вінниця : Нова Книга, 2016. 416 с.
2. Менеджмент: теорія і практика : навчальний посібник / А. А. Мазаракі та ін. Київ : Атіка, 2017. 564 с.
3. Тарнавська Н. П., Пушкар Р. М. Менеджмент: теорія та практика. Тернопіль : Карт-бланш, 2016. 490 с.
4. Хомяков В. І. Менеджмент підприємства. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Кондор, 2016. 434 с.
5. Гуменник В. І. Менеджмент організацій : навч. посіб. К. : Знання, 2012. 503 с.
6. Логачова Л. М. Управління тами : навч. посібн. Суми: Університетська книга, 2015. 208 с.
7. Ноздріна Л. В., Ящук В. І., Полотай О. І. Управління проектами : підручник. Київ : ЦНЛ, 2019. 432 с.
8. Проектне фінансування: Підручник / Т.В. Майорова, О.О. Ляхова. Київ : КНЕУ, 2017. 761 с.
9. Дерлоу, Дес. Ключові управлінські рішення. Технологія прийняття рішень: Пер. з англ. К.: Наукова думка, 2010. 242с.
10. Волков В.П., Горошкова Л.А. Виробничий (операційний) менеджмент. Запоріжжя : ЗНУ, 2010. 228 с.
11. Горошкова Л.А. Коренюк П.І., Волков В.П. Економічна безпека. Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 86 с.
12. Горошкова Л.А. Коренюк П.І., Волков В.П. Обґрунтування та експертиза бізнес-планів. Запоріжжя : ЗНУ, 2012. 63 с.
13. Горошкова Л.А., Волков В.П. Інформаційні системи в логістиці. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 110 с.
14. Горошкова Л.А., Волков В.П. Інформаційні системи в управлінні організацією. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 110 с.

15. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Сотнік І.М., Таранюк Л.М., Горошкова Л.А. та ін. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
16. Горошкова Л.А., Хлобистов Є.В. Менеджмент сталого розвитку: інновації та виробництво. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 238 с.
17. Горошкова Л.А. Керівництво, влада, лідерство: теорія та практика: Спецкурс. Біла Церква:БІНПО, 2021. 86 с.

Рекомендовані електронні ресурси

1. Податковий кодекс України : закон України від 02.12.2010 р. №2755–VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
2. Митний кодекс України : закон України від 13.03.2012 р. № 4495-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
3. Бюджетний кодекс України : закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>
4. Державна фіскальна служба України : офіційний сайт. URL: <http://sfs.gov.ua/>.
5. Державна митна служба України : офіційний сайт. URL: <http://www.customs.gov.ua>.
6. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua>.
8. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.